

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Grzegorz
Nazwisko: Przymyk
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 17-05-1964
Imię ojca: Leopold
Imię matki: Barbara
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>W aktach operacyjnych Dep. III MSW z roku 1982 - zawierających liczne meldunki nadesłane z różnych stron kraju dnia 21.03.1982 - widnieje m.in. meldunek i informacja o treści: „20 bm. (...) na polecenie dyżurnego KDMO W-wa Śródmieście patrol MO podjął interwencję w mieszkaniu Barbary Sadowskiej i Grzegorza Przymyka, gdzie oprócz właścicieli mieszkania przebywały inne osoby. Wszyscy zostali zatrzymani i przewiezieni do KDMO Warszawa-Śródmieście. Ponieważ w trakcie powierzchniowych oględzin znaleziono >nielegalną literaturę<, dokonano przeszukania mieszkania Sadowskiej. W wyniku przeszukania zakwestionowano szereg >nielegalnych publikacji< wydanych po 13 grudnia 1981 r. Również u zatrzymanych przeprowadzono przeszukania celem odnalezienia >nielegalnych materiałów< i ewentualnych powiązań osób zatrzymanych ze środowiskiem prowadzącym >wrogą działalność<. Osoby te zostały przekazane do dyspozycji Prokuratury Wojskowej. Uzyskane materiały wstępne KDMO W-wa Śródmieście również przekazała do Prokuratury Wojskowej”.</p>	IPN BU 0296/261 t. 5 (KS/4/1426).	

Dnia 3.06.1983 w Wydz. III KW MO w Radomiu wszczęto sprawę Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Świadek” (nr rej. 9015), której celem było ustalenie charakteru kontaktów utrzymywanych przez Cezarego Filozofa z Barbarą Sadowską i jej synem Grzegorzem Przemkiem. Z tych materiałów wynika, że niespełna 19-letni maturzysta Grzegorz Przemek został zatrzymany przez funkcjonariuszy MO dn. 12.05.1983 około godziny 17.40 na Pl. Zamkowym. Zapisano, iż jego "odmowa okazania dowodu osobistego" i podania personaliów spowodowała "konieczność zatrzymania" go i przewiezienia do XVIII Komisariatu MO w celu ustalenia tożsamości. Podczas przewożenia radiowozem i pobytu G. Przemka w komisariacie, aż do chwili przekazania go załodze karetki pogotowia ratunkowego, obecny był jego kolega Cezary Filozof. W komisariacie MO Grzegorz Przemek "w dalszym ciągu odmawiał okazania dowodu osobistego" i podania swoich personaliów, następnie został pobity przez funkcjonariuszy MO. Dnia 14 maja 1983 rano u ww. stwierdzono rozlane zapalenie otrzewnej, będące następstwem obrażeń wewnętrznych, w związku z czym przeprowadzono operację jamy brzusznej. Kilka godzin po tej operacji Grzegorz Przemek zmarł.

IPN Ra 05/1003 t. 1-8 (618/II).

Akta Prokuratury Okręgowej w Warszawie z lat 1983-1984 o sygn. II Ds. 135/83 dot. "podejrzenia o udzielenie pomocy" dezerterowi z ZOMO przez jednego z warszawskich adwokatów - zaangażowanych w sprawę Grzegorza Przemka. W tych materiałach znajduje się m.in. notatka PAP z dn. 17.05.1983 dot. Grzegorza Przemka: „Wyniki śledztwa i wniesione przez Prokuraturę oskarżenia potwierdzają wysuniętą natychmiast tezę przez rodzinę G. Przemka, która oskarżyła milicję o bestialskie pobicie młodego człowieka i przyczynienie się do jego śmierci". Według PAP, G. Przemek został zatrzymany dn. 12.05.1983 na Placu Zamkowym w towarzystwie 2 kolegów i odmówił pokazania swego dowodu osobistego. Zaprowadzony na komendę MO zachowywał się ponoć >agresywnie w stosunku do milicjantów (...)<. W związku z takim zachowaniem, milicja postanowiła przewieźć go na pogotowie. Zwolniony o 12 wieczorem, po interwencji rodziny, nazajutrz przyjęty do szpitala, jako że lekarz stwierdził, że >stan jego jest bardzo ciężki<. Operowany w trybie pilnym 14 maja rano z powodu >zapalenia otrzewnej spowodowanej wewnętrznymi uszkodzeniami i pęknięciami<, wkrótce po zabiegu chirurgicznym zmarł".

IPN BU 576/128 t. 3 (II Ds. 135/83).

Akta prokuratorskie Prokuratury Rejonowej w Radomiu z roku 1983 zawierają m.in. postanowienie o umorzeniu śledztwa Prokuratora Okręgowego w Warszawie, w którym znajduje się informacja: „14 maja 1983 r. w warszawskim szpitalu zmarł Grzegorz Przemek. Ustalono, że śmierć nastąpiła w wyniku zadanych ciosów w brzuch, powodujących stłuczenie krezki i jelit, prowadzących do wstrząsu ogólnego i dalszych powikłań w postaci zapalenia otrzewnej, zapalenia opłucnej i płuc. Ponieważ śmierć miała charakter gwałtowny, dn. 16 maja 1983 r. wszczęto śledztwo w Prokuraturze Rejonowej dla Dzielnicy Warszawa Śródmieście, które od 6 lipca 1983 r. kontynuowane było w Prokuraturze Wojewódzkiej w Warszawie. W toku prowadzonego śledztwa ustalono, że 12 maja 1983 r. Grzegorz Przemek został zatrzymany przez patrol ZOMO i przewieziony do XVIII Komisariatu MO w Warszawie. Wraz z nim do Komisariatu udał się dobrowolnie jego kolega Cezary Filozof. Według jego zeznań G. Przemek w komisariacie został pobity przez funkcjonariuszy MO”.

IPN Ra 119/2 t. 1-4 (Ds. 1226/01/s).

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Wir” (nr rej. 40163) była prowadzona w latach 1977-1989 przeciwko Adamowi Michnikowi i innym osobom przez Dep. III MSW. Jedna z teczek akt tej obszernej sprawy (sygn. 55532/II/5) zawiera materiały z nasłuchu audycji radiowych i wycinki z prasy. W tych materiałach znajdują się m.in. zapisy z nasłuchu audycji Radia Wolna Europa z dnia 8.06.1984 - dotyczącej procesu w sprawie śmierci Grzegorza Przemyka: „Sanitariusze mający być głównymi sprawcami śmierci maturzysty, oświadczyli, że są niewinni. Lekarze, którzy pierwsi badali pobitego chłopca, nie stwierdzili u niego żadnych zewnętrznych obrażeń. Odpowiadają oni z oskarżenia o zaniechanie obowiązków służbowych. Lekarze ci, podobnie jak sanitariusze pogotowia, wnieśli o uniewinnienie”.

IPN BU 0248/134 t. 5 (55532/II/5).

Akta administracyjne Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych z roku 1983 (sygn. 17/IX/256, 186/22, 256a) zawierają m.in. materiały dot. Grzegorza Przemyka - wyjaśnienia okoliczności śmierci, interwencję Sekretarza Episkopatu Polski, Rady Pedagogicznej i Komitetu Rodzicielskiego XVIII Liceum Ogólnokształcącego im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego w Warszawie, odpowiedzi ministra, notatki, uwagi, informacje, opinie.

IPN BU 1585/1044 (17/IX/256, 186/22, 256a).

Akta administracyjne Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych z roku 1983 (sygn. 2/372) zawierają m.in. materiały dot. śmierci Grzegorza Przemyka, jego pogrzebu, działań dochodzeniowo-śledczych, reakcji w kraju i na świecie, a także odwołania pełnomocnika matki, Episkopatu, Związku Literatów Polskich, szkoły, sugestie Jerzego Urbana i wycinki prasowe.

IPN BU 1585/1045 (2/372).

Akta Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych z roku 1983 (sygn. 2/533) zawierają materiały dot. Grzegorz Przemyka m.in. fragment listu, wywiad prasowy, nekrolog, list otwarty pracowników warszawskich placówek naukowych, wycinki prasowe.

IPN BU 1585/1046 (2/533).

Akta Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych z roku 1983 (sygn. 1/1231) zawierają m.in. wydruki prasowe i fotografie - związane z zabójstwem Grzegorza Przemyka.

IPN BU 1585/16409 (1/1231).

Akta administracyjne WUSW Katowice z lat
1984-1986 zawierają m.in. rozkazy Ministra Spraw
Wewnętrznych z lat 1984-1986. Teczka akt o sygn. V IPN Ka 635/6 (V S. 635/49).
S. 635/49 zawiera m.in. informacje dot. wydarzeń
związanych ze śmiercią Grzegorza Przemyka.